Sahaj Adhyayan (सहज अध्ययन)

जर हे Practice Question Papers तुम्हाला खरंच फायदेशीर वाटत असतील तर तुमच्या सर्व मित्र मैत्रिणींना पाठवा.

त्यांना देखील ह्या सर्वांचा अभ्यासासाठी फायदा होऊ द्या.

For more study material connect with us on

Instagram: www.instagram.com/sahajadhyayan

YouTube (मराठी माध्यम): www.youtube.com/sahajadhyayan

YouTube (Semi/English):

www.youtube.com/SahajAdhyayanSemiEnglish

Telegram (for PDF): t.me/sahajadhyayan

Facebook: www.facebook.com/sahajadhyayan

WhatsApp (only Message, No calls): **855 289 2890**

For more study material register here
www.sahajadhyayan.in/register

जर तुमच्या जवळ कोणत्याही इयत्तेच्या, कोणत्याही परीक्षेच्या, कोणत्याही विषयाचे, Question Papers असतील

तर ते आम्हाला WhatsApp वर पाठवा,

इतर विद्यार्थी मित्रांना त्या सर्वांचा उपयोग होईल.

This Question paper shared by Afroz from Aurangabad, Thanks Afroz

प्रथम सत्र परीक्षा - २०२१-२०२२

विषय : समाजशास्त्र

वेळ : २:३० तास | **वर्ग : ११ वी (कला शाखा)** | **गुण : ५०**

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र. १ ला अ) कंसातील योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा. (०३)

१) समाजशास्त्राचा जनक -------------- यांना मानले जाते.
(डरखाईम, वेबर, ऑगस्ट कॉम्ट)

२) -------------- चा स्वीकार करणे समाजातील सर्वांनाच अनिवार्य असते.
(कायद्या, लोक रूढी, लोकनिती)

३) नाते संबंधांची संकल्पना ---------- यांनी आपल्या 'Kinship Organization in India' (1953) या ग्रंथातून अत्यंत प्रभावीपणे मांडली आहे.
(डॉ.घुर्ये, एम.एन.श्रीनिवास, डॉ.कर्वे)

ब) पुढीलपैकी प्रत्येक गटातील चुकीची जोडी ओळखा व दुरुस्त करून लिहा. (०३)

गट-१
१) अब्दुल रहमान इब्न खाल्दून : रशिया
२) ऑगस्ट कॉम्ट : फ्रान्स
३) हॅरीयर मार्टिनॉ : इंग्लंड
४) कार्ल मार्क्स : जर्मनी

गट-२
१) मंडळ : ऐच्छिक समूह
२) जात : अनैच्छिक समूह
३) शेजारी : प्राथमिक समूह
४) शाळा : प्राथमिक समूह

गट-३
१) Caste and Race in India : डॉ. इरावती कर्वे
२) वर्गाचे ध्रुवीकरण : कार्ल मार्क्स
३) प्रत्यक्षवाद : ऑगस्ट कॉम्ट
४) सोसायटी इन अमेरिका : हॅरीयर मार्टिनॉ

This Question paper shared by Afroz from Aurangabad, Thanks Afroz

क) **प्रत्येक विधान वाचा आणि चौकटीत दिलेल्या योग्य संज्ञा ओळखून लिहा.** (०३)

सामाजिक दर्जा, सहज शिक्षण, भूमिका संघर्ष, औपचारिक शिक्षण

१) विशिष्ट व्यवस्थेमध्ये एखाद्या व्यक्तीचे विशिष्ट वेळेस स्थान.
२) एखादी नोकरी करणाऱ्या स्त्रीला घरातील तिची भूमिका ही सांभाळावे लागते.
३) मूल्यसंवर्धन, क्षमता विकास, ज्ञानवृद्धीचे कार्य हे सर्व नैसर्गिकरित्या पार पडले जाते पाडले जाते.

ड) **अधोरेखित शब्दांच्या जागी अचूक शब्द लिहून विधाने पूर्ण करा.** (०३)
१) संघर्षवादी दृष्टिकोनानुसार मानवी सामाजिक जीवन सुकर करण्यामध्ये सामाजिक संस्था महत्त्वाच्या भूमिका पार पाडतात.
२) मॅक आयव्हर यांनी 'सोशल ऑर्गनायझेशन' या ग्रंथात प्रथमत : प्राथमिक समूह ही संकल्पना वापरली.
३) रुसो यांच्या मंते 'मनुष्य हा एक सामाजिक प्राणी आहे'.

प्र. २ रा. **टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)** (०८)
१) समाजशास्त्राचे महत्व.
२) कॉम्टचा तीन अवस्थांचा सिद्धांत.
३) शिक्षणाचे प्रकार सांगून महत्व सांगा.

प्र. ३ रा. **फरक स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)** (०८)
१) अर्पित दर्जा आणि अर्जित दर्जा
२) लोक रूढी आणि लोकनिती
३) प्राथमिक गट आणि दुय्यम गट

प्र. ४ था **कोणतीही एक संकल्पना उदाहरणासह स्पष्ट करा.** (०४)
१) भूमिका निर्गमन
२) समाजशास्त्रीय कल्पना विस्तार

प्र. ५ वा **पुढीलपैकी कोणतीही एक विधान चूक की बरोबर ते सांगून सकारण स्पष्ट करा.** (०४)
१) मार्क्सच्या मते भांडवलशाही पद्धतीमध्ये कामगारांमध्ये भावना वाढीस लागते.
२) समाज कधीच बदलत नाही. "आपल्या मनाचरी भावना".

प्र. ६ वा **कोणत्याही एका विधानावर आपले मत नोंदवा.** (०४)
१) नातेसंबंधाची परिणामकारकता कमी होत आहे असे तुम्हाला वाटते का? कारणे द्या.
२) सामाजिक जीवनात भूमिका संघर्ष अटळ आहे असे तुम्हाला वाटते का?

प्र. ७ वा. **सद्यस्थितीमध्ये कुटुंबाची भूमिका बदलली आहे. तुमच्या स्वतःच्या उदाहरणाद्वारे पालक-पाल्य यांच्या कुटुंबातील बदलत्या संबंधाबाबत चर्चा करा.** (१०)

* * *